Lietas Nr. A420509213
Lietas arhīva Nr. A42-02021-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 11.jūlijā

Administratīvās rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese Līga Biksiniece-Martinova,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot par pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam atzīt, ka /pers. A/ ir iesniedzis konkursa pieteikumu uz Valsts ieņēmumu dienesta Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu sludinājumā norādītajā termiņā, vai atjaunojot /pers. A/ konkursa pieteikuma iesniegšanas termiņu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ (turpmāk arī – pieteicējs) 2013.gada 3.septembrī elektroniski pieteicās amata konkursam uz Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID) Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu.

2013.gada 4.septembrī pieteicējs elektroniski saņēma VID atbildi, kurā atteikts izskatīt pieteicēja konkursa pieteikumu, jo pieteicējs nokavējis pieteikuma iesniegšanas termiņu.

Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, ar Valsts ieņēmumu dienesta 2013.gada 17.oktobra lēmumu Nr. 1.5.-3/82536 (turpmāk arī – Lēmums) atzīts, ka pieteicējs ir nokavējis amata konkursam noteikto pieteikšanās termiņu, atteikts pieņemt pieteikumu, kā arī atteikts apturēt minētā konkursa norisi.

Lēmums pamatots ar to, ka konkurss uz VID Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu izsludināts oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 2013.gada 14.augustā, nosakot pretendentu pieteikšanos 20 dienu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas. Tādējādi konkursa pieteikumi bija iesniedzami VID 20 dienu laikā no sludinājuma publicēšanas 2013.gada 14.augustā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", proti, līdz 2013.gada 2.septembrim. Līdz ar to, pieteicējs, iesniedzot konkursa pieteikumu 2013.gada 3.septembrī, ir nokavējis iesniegšanas termiņu un minētais konkursa pieteikums nav izskatāms. VID nevar uzņemties atbildību par interneta portālā www.cv.lv izvietotajā sludinājumā nepareizi norādīto konkursa pieteikšanās termiņu līdz 2013.gada 3.septembrim. VID ievēro termiņu aprēķināšanu pieteikumu iesniegšanai amata konkursā atbilstoši likuma „Par Valsts ieņēmumu dienesta" 18.pantam. Neatkarīgi no tā, ka pretendenta pieteikuma iesniegšanas termiņa nokavējums ir viena diena, VID neizskata šādus pieteikumus.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2013.gada 13.novembrī saņemts pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot par pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam atzīt, ka /pers. A/ ir iesniedzis konkursa pieteikumu uz Valsts ieņēmumu dienesta Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu sludinājumā norādītajā termiņā, vai atjaunojot /pers. A/ konkursa pieteikuma iesniegšanas termiņu

Pieteikums pamatots ar to, ka pieteicējs par konkursa pēdējo pieteikšanās dienu -2013.gada 3.septembri – vadījās no interneta portālā www.cv.lv norādītās informācijas, kā arī aprēķinot termiņu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 42.pantu (skaitot no nākamās dienas no konkursa publicēšanas datuma). Pieteicējs paļāvās uz iepriekš minētajiem apsvērumiem. Tādējādi pat gadījumā, ja par konkursa pieteikuma iesniegšanas beigu termiņu ir atzīstams 2013.gada 2.septembris, pieteicējs lūdz to atjaunot minēto neskaidrību dēļ.

[3] VID paskaidrojumā par pieteikumu lūdz pieteikumu noraidīt, balstoties uz Lēmumā jau minētajiem apsvērumiem, papildus paskaidrojot turpmāk minēto.

VID 2013.gada 14.augustā oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" Nr.157 izsludinājis konkursu uz Informātikas pārvaldes direktora

vietnieka amata vietu. Tajā norādīts, ka dokumentus jāiesniedz 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis". Pietikšanās termiņa aprēķināšanai ir piemērojamas likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" normas, kas nosaka atšķirīgu termiņu tecējuma aprēķināšanas metodi, t.i., no publikācijas dienas, nevis no nākamās dienas pēc publikācijas. Tās ir speciālās tiesību normas attiecībā pret Administratīvā procesa likuma normām, kas nosaka termiņa tecējuma sākumu.

[4] Trešā persona /pers. D/ paskaidrojumā par pieteikumu lūdz tiesu nepieņemt lēmumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, jo šādā gadījumā pastāv iespēja, ka VID būs jāatceļ konkursa rezultāti un jāveic atkārota pretendentu vērtēšana. Šādā gadījumā ciestu trešās personas intereses, iespējams, zaudējot amatu iestādes vainas dēļ. Tā rezultātā tiktu pārkāpts tiesiskās paļāvības princips.

[5] Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmā daļa noteic, ka administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs (..). Tā kā pieteicējs tiesai nav lūdzis lietu izskatīt mutvārdu procesā, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmajai daļai lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, rakstveida procesā izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku lietā iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums ir apmierināms.

[7] Tiesa konstatē, ka ar Lēmumu ir atteikts izskatīt pieteicēja konkursa pieteikumu, jo pieteicējs nokavējis pieteikuma iesniegšanas termiņu, savukārt pieteicējs, vēršoties tiesā, vēlējies panākt, lai viņa konkursa pieteikums tiktu izskatīts.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments izskatot lietu par konkursu uz ierēdņa amatu, secinājis, ka gadījumā, ja procesuālais pārkāpums pēc sava rakstura ir tāds, ka rada šaubas par valsts pārvaldes objektivitāti, tas uzskatāms par būtisku *per se,* nemaz nevērtējot attiecīgā pārkāpuma ietekmi uz galīgo lēmumu (*sal. Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 30.augusta spriedumu lietā Nr.SKA-205. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumi un lēmumi 2005, Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006., 160.-167.lpp.).* [..] Procesuālais pārkāpums atzīstams par tik būtisku, ka galarezultātā pieņemtais lēmums nevar tikt atzīts par tiesisku. (*sal. skat. Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 6.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-136/2007 14.punktu).*

Tomēr, ņemot vērā, ka pieteicējs konkursa galarezultātā pieņemto lēmumu, ar kuru ierēdņa amatā iecelta trešā persona, nav pārsūdzējis, tiesa atzīst, ka šajā lietā nav iespējams lemt par tā tiesiskumu. Līdz ar to konkrētajā gadījumā pieteikuma priekšmets ir pārinterpretējams atbilstoši pieteicēja mērķim, proti, par pienākuma uzlikšanu Valsts ieņēmumu dienestam izvērtēt /pers. A/ konkursa pieteikumu uz Valsts ieņēmumu dienesta Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu atbilstoši konkursa nolikumam.

[8] Tiesa konstatē, ka VID 2013.gada 14.augustā oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" Nr.157 izsludinājis konkursu uz Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amata vietu. Tajā norādīts, ka dokumentus jāiesniedz 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" *(lietas 34. – 35.lapa).* Lietā nav strīda, ka pieteicējs pieteikumu amata konkursam ir iesniedzis 2013.gada 3.septembrī. Lietā ir strīds, vai pieteicējs ir nokavējis termiņu pieteikuma iesniegšanai.

[9] Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 3.panta pirmo un otro daļu ierēdnis specializētajā valsts civildienestā ir persona, kas veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus vai kontrolē to ievērošanu, sagatavo vai izdod administratīvos aktus, sagatavo vai pieņem citus ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus diplomātiskajā un konsulārajā dienestā, Valsts ieņēmumu dienestā, Valsts tiesu ekspertīžu birojā.

Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 2.panta trešo daļu uz specializētā valsts civildienesta (3.panta otrā daļa) ierēdņiem attiecas šā likuma I nodaļa, 4.panta otrās daļas 1.punkts, IV nodaļa, 22.pants, 23.panta pirmā un ceturtā daļa, 36. un 37.pants, 38.panta trešā daļa, 39.pants un 40.panta otrā daļa. Citas šā likuma normas tiesiskās attiecības specializētajā valsts civildienestā nosaka tiktāl, ciktāl tās nenosaka speciālie likumi. VID Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amats ir specializētā valsts civildienesta amats, un tā regulējums pamatā ir ietverts likumā „Par Valsts ieņēmumu dienestu".

[10] Atbilstoši likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 18.panta pirmajai, otrajai un trešajai daļai atklātu pretendentu konkursu uz Valsts ieņēmumu dienesta ierēdņu amatiem izsludina laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", norādot saskaņā ar amata aprakstu ierēdņa amata pretendentam izvirzāmās prasības, kā arī pieteikšanās termiņu un iesnieguma iesniegšanas vietu. Pretendentu pieteikšanās termiņš nedrīkst būt īsāks par 10 dienām un garāks par 20 dienām no konkursa izsludināšanas dienas.

Tiesa konstatē, ka VID 2013.gada 14.augustā oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" Nr.157 izsludinājis konkursu uz Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amata vietu, norādot, ka dokumentus jāiesniedz 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis".

[11] Tiesa neatzīst par pamatotu VID apsvērumu, ka likumdevējs ir noteicis materiāltiesisku prekluzīvu termiņu attiecībā uz jautājumu, kāds laiks dodams, lai persona pieteiktos konkrētā konkursā uz vakanto valsts civildienesta ierēdņa amatu, pēc kura notecēšanas personai zūd tiesības pretendēt uz valsts civildienesta ierēdņa amatu. Tiesa arī nekonstatē, ka tiesu nolēmumus būtu paustas šādas atziņas.

[12] Lietā ir strīds, vai minētais 20 dienu termiņš sākas tā notikuma iestāšanās dienā, kas nosaka šā termiņa sākumu, vai nākamajā dienā pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu. Proti, vai 20 dienu pieteikšanās (dokumentu nosūtīšanas) termiņš skaitāms no dienas, kad attiecīgais konkursa sludinājums publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", vai no nākamās dienās, kad attiecīgais konkursa sludinājums publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis".

[13] Valsts civildienesta likums nenoteic konkrētu termiņu aprēķināšanas kārtību. Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 2.panta ceturtajā daļā noteikto valsts civildienesta tiesiskajās attiecībās piemērojamas darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu normas, kas nosaka vienlīdzīgu tiesību principu, atšķirīgas attieksmes aizlieguma principu, aizliegumu radīt nelabvēlīgas sekas, darba un atpūtas laiku, darba samaksu, darbinieka materiālo atbildību un termiņus, ciktāl to nenosaka šis likums.

Darba likuma 16.panta pirmajā daļā noteikts, ka termiņš sākas datumā vai tā notikuma iestāšanās dienā, kas nosaka šā termiņa sākumu. Tomēr iestādes lēmums par ierēdņa iecelšanu amatā ir administratīvais akts. Līdz ar to atklātā konkursa izsludināšana un atbilstošākā pretendenta atlase iecelšanai amatā ir administratīvā procesa sastāvdaļa.

Administratīvā procesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka procesuālais termiņš, kas aprēķināms gados, mēnešos vai dienās, sākas nākamajā dienā pēc datuma vai pēc notikuma, kurš nosaka tā sākumu. Tādējādi darba tiesiskajās attiecībās ir noteikts citāds procesuālā termiņa sākuma noteikšanas princips, nekā patlaban administratīvajā procesā.

Attiecībā uz darba tiesisko attiecību regulējošo normu piemērošanu civildienesta attiecībām Augstākā tiesa ir norādījusi, ka darba tiesiskās attiecības ir privāto tiesību attiecības, turpretim dienesta attiecības ir publisko tiesību attiecības. Kaut arī likumdevējs atsevišķos normatīvajos aktos, kas regulē publisko tiesību sfēru, ir devis norādi uz privāto tiesību normu piemērošanu (kā tas, piemēram, ir Valsts civildienesta likuma 2.panta ceturtajā daļā), piemērojot attiecīgās privāto tiesību normas, iestāde tomēr rīkojas publisko, nevis privāto tiesību jomā. Tādējādi Darba likuma normas publiskā dienesta attiecībās ir piemērojamas tikai tiktāl, ciktāl publisko tiesību normas nenoteic citādi (*sk. Augstākās tiesas 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-216 9.punktu*).

Tiesas ieskatā, interpretējot Valsts civildienesta likuma 2.panta ceturto daļu, ir jāņem vērā, ka Valsts civildienesta likuma pieņemšanas brīdī Administratīvā procesa likums nebija pieņemts un administratīvo procesu noteica Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumi Nr.154 „Administratīvo aktu procesa noteikumi", kas savukārt neregulēja termiņu aprēķināšanas kārtību. Līdz ar to Valsts civildienesta likuma 2.panta ceturtajā daļā tika paredzēts, ka civildienesta attiecībās ir piemērojamas darba tiesisko attiecību regulējošo normatīvo aktu normas, kas nosaka termiņus.

Administratīvā procesa likums stājās spēkā 2004.gada 1.februārī. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 3.panta pirmo daļu šo likumu piemēro administratīvajā procesā iestādē, ciktāl citu likumu speciālajās tiesību normās nav noteikta cita kārtība. Tādējādi ar Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanos vispārējo kārtību termiņu aprēķināšanā administratīvajā procesā noteic šis likums un šo likumu nepiemēro tikai gadījumos, ja speciālajās tiesību normās ir noteikta cita kārtība. Ņemot vērā, ka Valsts civildienesta likums nenoteic citu kārtību termiņu aprēķināšanā administratīvajā procesā par ierēdņa iecelšanu amatā, tad tiesas ieskatā šajā administratīvajā procesā ir jāņem vērā jaunākās vispārīgās Administratīvā procesa likuma normas, kas noteic termiņa aprēķināšanu administratīvajā procesā, nevis jāpiemēro Darba likuma normas par termiņu aprēķināšanu, kas piemērojamas privāto tiesību jomā. Tādējādi tiesa nesaskata tiesisku pamatu Administratīvā procesa likuma 42.panta pirmajā daļā nostiprinātā termiņa sākuma noteikšanas principa nepiemērošanai, aprēķinot pretendentu pieteikšanās termiņu.

[14] Tiesas ieskatā, atbilstoši privātpersonas tiesību ievērošanas principam un labas pārvaldības principam, šādos gadījumos, kad iestāde uzskata, ka termiņu aprēķināšanas kārtība atšķiras no vispārzināmās termiņu aprēķināšanas kārtības administratīvajā procesā, iestādei sludinājumā ir jānorāda konkrēti līdz kuram datumam persona var pieteikties konkursā. Konkrētajā gadījumā tas nav darīts.

[15] Konkursa sludinājumā norādīts, ka dokumentus jāiesniedz 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" Tātad no sludinājuma izriet, ka no sludinājuma publicēšanas personai ir dots 20 dienu laiks, kurā tā var sūtīt savu pieteikumu. Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pēdējā diena, kad persona varēja nosūtīt pieteikuma vēstuli un dokumentus konkursam ir 2013.gada 3.septembris. Ņemot vērā, ka pieteicējs savu pieteikumu konkursam ir iesniedzis 2013.gada 3.septembrī, tiesa atzīst, ka pieteicējs to ir iesniedzis noteiktajā termiņā, bet VID nepamatoti un prettiesiski to nav izskatījis. Tādējādi VID ir liedzis pieteicējam uz vienlīdzīgu piekļuvi amatiem valsts dienestā atbilstoši viņa piemērotībai, spējām un sniegumam. Līdz ar Lēmums ir atzīstams par prettiesisku. Attiecīgi Valsts ieņēmumu dienestam ir uzliekams par pienākumu izvērtēt pieteicēja konkursa pieteikumu uz Valsts ieņēmumu dienesta Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu atbilstoši konkursa nolikumam.

[16] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Pieteicējs par pieteikuma iesniegšanu tiesā ir samaksājis valsts

nodevu 28,46 *euro* (Ls 20) apmērā. Ņemot vērā, ka pieteikums tiek daļēji apmierināts, no atbildētāja par labu pieteicējam piespriežama samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 246. – 251. pantu, 253. pantu un 289. – 291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam izvērtēt /pers. A/ konkursa pieteikumu uz Valsts ieņēmumu dienesta Informātikas pārvaldes direktora vietnieka amatu atbilstoši konkursa nolikumam.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu pieteicējam /pers. A/ viņa samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L.Biksiniece-Martinova